

ГРАМАДЗЯНЕ САВЕЦКАГА САЮЗА! ВУЧЫЦЕСЯ ЖЫЦЬ, ПРАЦАВАЦЬ І ЗМАГАЦЦА ПА-ЛЕНИНСКУ, ПА-КАМУНІСТЫЧНАМУ!

(З Заклікаў ЦК КПСС да 1 Мая).

НА РОЗНЫХ АБ'ЕКТАХ

Кожны студэнт нашага ўніверсітэта лічыць сваім ганаровым абавязкам у год юбілея Краіны Саветаў, напярэдадні XIX з'езда ВЛКСМ унесці дастойны ўклад у фонд адзначаўчай пяцігодкі. Своеасаблівым аглядам іх стараннасці з'яўляецца лейніскі камуністычны суботнік. Ён узяў старт у апошні дэкадзё сакавіка, а будзе завершаны ў канцы бліжэйшага месяца. Выхад на працу па графіку дазволіць найлепшым чынам выкарыстаць рабочую сілу.

На сённяшні дзень студэнтамі ГДУ адпрацавана больш 3500 чалавека-гадзін. Работы выконваліся на розных аб'ектах. Так, будучыя геологі ў лік суботніка капалі траншею для будучага рабочага інтэрната абутковай фабрыкі «Праца». Выхаванцы гісторыка-філалагічнага, матэматычнага і фізічнага факультэтаў выходзілі на аб'ект узводзімага непадалёку ад ўніверсітэта фізкультурна-аздараўляючага комплексу. Студэнты эканамічнага і фізічнага факультэтаў паменна дапамагалі на будаўніцтве ўніверсітэта. Калектыву гістфакультэта правёў значную работу па добраўпарадкаванню гарадскога парка культуры і адпачынку імя А. В. Луначарскага.

На працягу некалькіх дзён выдзялялася рабочая сіла для ўніверсітэцкіх патрэб. У прыватнасці, студэнты факультэта фізыхавання заняты добраўпарадкаваннем свайго стадыёна, а будучыя біёлагі — аграбіялагічнай станцыі ў Чонках. Многа зроблена і па добраўпарадкаванню вучэбных карпусоў і інтэрнатаў, прылягаючай да ўніверсітэта тэрыторыі. У арганізацыі і правядзенні работ з найлепшага боку паказалі сябе камсамольскія актывісты М. Андзічук і С. Пільшчыкаў з геалагічнага, А. Ворсук і В. Будзянкоў з эканамічнага, М. Кузьміч, М. Дзержакоў і С. Лысенка з фізічнага, М. Вацеха і М. Горбач з гісторыка-філалагічнага факультэтаў, многія іншыя студэнты.

У сапраўднае свята камуністычнай працы выльецца суботнік, прысвечаны 112-ай гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна. У ім будзе задзейнічана найбольшая колькасць студэнтаў. Разам са сваімі выкладчыкамі яны прыйдучы на пэўныя ўчасткі, дзе змогуць паказаць узоры ўдарнай працы. Патэснае заданне ў слухачоў падрыхтоўчага аддзялення. Яны будучы высаджаць дрэвы ў парк «Юбілейны». Многае прадстаць зрабіць сёння па добраўпарадкаванню нашага горада.

Камсамольцы, усе студэнты ўніверсітэта разам са сваімі старэйшымі таварышамі з поспехам працягнуць выдатныя традыцыі Вялікага пачыну.

У. ЧМЫХ,
намеснік сакратара
камітэта камсамола.

У ПАРТКОМЕ

«Роля кафедраў грамадскіх навук па ўзмацненню светапоглядавай накіраванасці ў выкладанні спецыяльных дысцыплін» — гэта пытанне было асноўным на парадку чарговага пасяджэння партыйнага камітэта ўніверсітэта. З дакладам выступіў намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце, загадчык кафедры філасофіі, прафесар У. М. Калмыкоў. Яго дапоўнілі загадчык кафедры навуковага камунізму дацэнт У. І. Качаткоў, дацэнт кафедры гісторыі КПСС, намеснік сакратара парткома Я. А. Семянчук.

дацэнт кафедры палітэканоміі Г. Д. Веллугаеў. У абмеркаванні актуальнага пытання, па якому прынята адпаведная пастанова, прынялі ўдзел члены парткома загадчык кафедры беларускай мовы прафесар У. В. Анчэнка, член-карэспандэнт АН БССР прафесар па вучэбнай рабоце Л. А. Шамяткаў, сакратар партыйнага камітэта М. І. Старавойтаў.

На пасяджэнні парткома зацверджаны састаў студэнцкага будаўнічага атрада «Дружба», які сёння будзе працаваць у братаў Чэхаславакіі, разгледжаны кадравыя і некаторыя іншыя пытанні.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

Пазаўчора адбылося чарговае пасяджэнне Савета ўніверсітэта. Заслуханы і абмеркаваны даклад дэкана факультэта грамадскіх прафесій А. І. Канашэвіча аб рабоце ФПГ.

Па пытанню правядзення штогадовых красавіцкіх на-

вуковых чытанняў па ўніверсітэце выступіў загадчык навукова-даследчага сектара М. І. Твардоўскі.

Дэкан біялагічнага факультэта дацэнт Л. М. Салегін праінфармаваў членаў Савета аб той рабоце, якая праводзіцца на біяфаку з выпускнікамі аспірантуры.

На вакантныя пасады выбраны і на займаемыя пераўзброены прафесарска-выкладчыкі састаў.

Прапанавалі вучоныя ГДУ. ЗМАЗКА З МЕТАЛУ

ГОМЕЛЬ. (ТАСС). Металічны парашок прапанавалі засыпаць у змазку для падшыпніка вучоныя Гомельскага ўніверсітэта, калі перад імі была пастаўлена задача павялічыць тэрмін службы вузлоў трэння. Праўда, для гэтага ім спатрэбіўся метал у звышпластычным стане.

Аказаўшыся ў змазцы, парашок з такіх сплаваў хутка пераўтвараецца ў маленькія шарыкі, якія ў 2—4 разы ў параўнанні са звычайнымі саставамі паніжаюць каэфіцыент трэння. У столькі ж павышаецца зносаўстойлівасць вузлоў і механізмаў. Новая змазка, названая металалікноручымі, прайшла выпрабаванні ў УНДІ падшыпнікавай прамысловасці і рэкамендаваны да шырокага ўжывання ў вытворчасць.

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 13 (500)

Субота, 17 красавіка 1982 года

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап.

500-ы НУМАР «ГОМЕЛЬСКАГА УНІВЕРСІТЭТА»

КАЛЕКТЫВУ РЭДАКЦЫІ ШМАТТЫРАЖНАЙ ГАЗЕТЫ
«ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ», ЯЕ НЯШТАТНЫМ АўТАРАМ

Партком, рэктарат, мясцком, камітэт ЛКСМБ, прафком горяча вышуюць калектыву рэдакцыі, студжораў, усіх аўтараў і чытачоў шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт» з выхадам у свет яе 500-га нумара.

Больш дванаццаці ў палавінай гадоў мінула з таго вераснёўскага дня, калі ў самым пачатку новага 1969-70 навуальнага года студэнты, аспіранты, выкладчыкі і супрацоўнікі другога ў рэспубліцы Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта атрымалі першы нумар свайго шматтыражніка. Яна стала своеасаблівым летанісам станаўлення і развіцця ГДУ, пераўтварэння яго ў вядучы навуцальны, навуковы і культурны цэнтр Беларускага Палесся. Друкаваным словам газета дапамагае рэктарату, партыйнай, камсамольскай, прафсаюзнай і іншым грамадскім арганізацыям паспяхова вырашаць пастаўленыя партый і ўрадам задачы па далейшаму ўдасканаленню вучэбна-выхавальнага працэсу, павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў з ўніверсітэцкай адукацыяй, пашырэнню і паглыбленню навуковых даследа-

ванняў, умацаванню сувязі навукі з вытворчасцю, укараненню яе дасягненняў у практыку. У кожным нумары газета інфармуе сваіх чытачоў аб важнейшых падзеях шматтыражнага ўніверсітэцкага «жыцця», прапагандуе перадавы вопыт, расказвае пра выдатнікаў вучобы, актывістаў. Разам з тым яна ўказвае на недахопы, дамагаецца іх ухілення, узнімае пытанні, якія патрабуюць неадкладнага вырашэння. З выпадку памятнай падзеі жадаем калектыву рэдакцыі шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт», усім яе аўтарам заўважыць імкнучца да ўзмацнення сілы друкаванага слова і надалей уносіць дастойны ўклад у пачэсную справу — падрыхтоўку і камуністычнае выхаванне высокакваліфікаваных спецыялістаў для народнай гаспадары, інтэнсіўнае развіццё навуковых даследаванняў у Гомельскім дзяржаўным ўніверсітэце, ажыццяўленне ўсіх задач, якія пастаўлены перад вышэйшай школай XXVI з'ездам КПСС.

ПАРТКОМ, РЭКТАРАТ, МЯСЦКОМ,
КАМІТЭТ ЛКСМБ, ПРАФКОМ.

500 У матэматычным азначэнні гэта лічбу можна расцэнэваць па-рознаму. Прымяняльна ж да нашай шматтыражнай газеты яна мае асаблівы сэнс. Менавіта сёння — у дзень Усеагульнага лейніскага камуністычнага суботніка, напярэдадні XIX з'езда ВЛКСМ, у першы актывіўнай падрыхтоўкі да 60-годдзя ўтварэння СССР — выйшаў 500-ы нумар «Гомельскага ўніверсітэта».

500 нумароў — гэта некалькі тамоў гісторыі ўніверсітэта, напісанай прафесіянальнымі журналістамі, выкладчыкамі, студэнтамі, супрацоўнікамі ГДУ. Па старонках шматтыражніка можна прасачыць этапы станаўлення і развіцця вядучай вышэйшай навуцальнай і навуковай установы Палескага рэгіёна, лаўнакроўнага і цяжкавага жыцця яго шматтыражніка калектыву.

Не было яшчэ ні адной важнай падзеі, на якую б не адгукнулася наша газета. Яе супрацоўнікі і няштатныя аўтары імкнучца разнастаіць тэматыку публікацый, павышаць іх актуальнасць і змястоўнасць, забяспечыць ўзрастанне зацікаўленасці да свайго друкаванага органа ўсіх чытачоў.

Рэдакцыя нашай газеты згуртавае вакол сябе ўсіх тых, хто не ўяўляе сябе без трывалай сувязі са шматтыражнікам, спрабуе свае сілы ў пазіі, літаратуры. Менавіта на яе старонках пачынаюцца творчы шлях многіх аўтараў, чые імёны ўжо сталі вядомымі шырокаму колу чытачоў. Сёння можна назваць нямаля выпускнікоў ГДУ, асабліва гісторыка-філалагічнага факультэта, якія зараз плённа працуюць у рэдакцыях калектывах газет і часопісаў. Гэта А. Дзержакоўскі, А. Эзак, А. Шв-

даў, Г. Карнач і многія іншыя таварышы.

Супрацоўнікі рэдакцыі нашай шматтыражніка глыбока ўсведамляюць свае нялёгка, але вельмі пачэсныя абавязкі і задачы. Пад пастаянным рулівым кіраваннем партыйнага камітэта і рэктарата, пры дапамозе грамадскіх арганізацый, шырокага няштатнага аўтарскага актыву мы будзем дамагацца павышэння баявітасці ўніверсітэцкага друкаванага органа, імкнучца да таго, каб кожная публікацыя служыла справе ўдасканалення падрыхтоўкі маладых спецыялістаў у сценах ГДУ, камуністычнага выхавання студэнцкай моладзі.

У гэты незвычайны для нас дзень нам хочацца, каб шырыліся рады няштатных аўтараў нашай шматтыражніка, каб агульнымі сіламі зрабіць яе адной з лепшых студэнцкіх газет рэспублікі.

ПАДВЕДЗЕНЫ вынікі міжвузаўскай абласной студэнцкай канферэнцыі па грамадскіх навукх, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху, прысвечанай XXVI зезду КПСС, якая прайшла наядна на базе Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту.

У яе рабоце прынялі актыўны ўдзел студэнты ГДУ. На

П. Яўсеенкі аб асаблівасцях выроўнівання эканамічных умоў гаспадарання ў калгасах (навуковы кіраўнік — дацэнт У. Ф. Бондараў), С. Яхімовіч па пытаннях асваення цаліны ў партыяных і камсамольскіх дакументах, мемуарнай літаратуры, мастацкіх творах (навуковы кіраўнік — дацэнт А. П. Мянжарскі), С. Караткевіч аб праблемах работы Камуністыч-

САВЕЦКІЯ ВУЧОНЫЯ! ПАВЫШАЙЦЕ ЭФЕКТЫВНАСЦЬ ДАСЛЕДАВАННЯЎ! НЯХАЙ МАЦНЕЕ САЮЗ НАВУКІ І ВЫТВОРЧАСЦІ!
СЛАВА САВЕЦКАЙ НАВУЦЫ!
(З Заклікаў ЦК КПСС да 1 Мая 1982 года).

НА ЗДЫМКУ: на пасяджэнні цэнтральнага Савета па НДРС.

Фота У. Чысцка.

ДАСЛЕДАВАННЯМ — РАЗНАСТАЙНЫЯ ФОРМЫ

пленарным пасяджэнні універсітэту быў прадстаўлены трыма дакладамі. Так, студэнт эканамічнага факультэта А. Макаравіч выступіў з дакладам «КПСС — кіруючая і накіроўваючая сіла савецкага грамадства, ядро яго палітычнай сістэмы» (навуковы кіраўнік — дацэнт Я. А. Семячук). Студэнт б'яфака А. Кусьяноў прысвяціў свой доклад ролі матэрыяльных і духоўных патрэб ва ўсебаковым развіцці асобы на прыкладзе студэнцкай моладзі (навуковы кіраўнік — прафесар У. М. Калмыкоў), студэнт эканамічнага факультэта В. Будзяноў — эфектыўнасці працы студэнцкіх атрадаў (навуковы кіраўнік — дацэнт М. М. Маёраў). Усе даклады былі змястоўнымі, канкрэтнымі, з улікам спецыфікі студэнцтва.

Не менш цікавымі былі даклады і выступленні на секцыях, якія працавалі па асобных ВНУ. Таму нашым студэнтам давалася выступаць не толькі ў ролі дакладчыкаў, але і гаспадароў. І з ёй яны справіліся выдатна. Асабліва дакладна была арганізавана работа секцыі на кафедры палітэканоміі (навуковы кіраўнік секцыі — загадчык кафедры, дацэнт У. Ф. Бондараў) і на кафедры навуковага камунізму (навуковы кіраўнік — дацэнт А. П. Смоліна). У рабоце секцыі кафедры палітэканоміі актыўны ўдзел прынялі студэнты — члены навуковага гуртка. Перад імі выступіла дыпламант-медальніца Усеаюзнага тура студэнцкай канферэнцыі п'яцікурсніца эканамічнага факультэта Святлана Мятлушка.

Спінніца на ўсіх цікавых дакладах і выступленнях проста немагчыма. Але хацелася б асобна выдзеліць даклады

най партыі ЗША з моладдзю (навуковы кіраўнік — дацэнт А. П. Смоліна), І. Скеп'яна аб узростанні свабоды асобы ва ўмовах развітога сацыялізму (навуковы кіраўнік — дацэнт Р. Я. Міняйкоў). Усе названыя работы, а таксама доклад А. Кусьянова, аформленыя як студэнцкія навуковыя даследаванні, па рашэнню аргкамітэта з улікам рэкамендацый секцыі прадстаўлены на рэспубліканскі тур агляду-конкурсу студэнцкіх навуковых работ.

І унутрывузаўскі (пра яго мы паведамілі раней на старонках нашай газеты), і абласны туры паказалі зацікаўленасць студэнтаў у вывучэнні грамадскіх навук, вялікую разнастайнасць форм, у якіх працягваюцца іх актыўнасць.

Працягчына ўсе выкладчыкі з'яўляліся навуковымі кіраўнікамі студэнцкіх даследаванняў, выступленняў, рэфератаў. Але і ў гэтым плане ў нас ёсць рэзервы. Гэта, перш за ўсё, больш шырокае прадстаўніцтва студэнтаў матэматычнага, фізічнага і геалагічнага факультэтаў.

Упершыню ў гэтым конкурсе была зроблена спроба арганізаваць перад пачаткам работы выставку навуковай творчасці студэнцкай моладзі. Аднак кабінеты грамадскіх кафедр падышлі да гэтай справы фармальна.

Праз год адбудзецца дзесятая студэнцкая навуковая канферэнцыя па грамадскіх навукх. Рытывацца да яе трэба пачынаць ужо цяпер. Кіраўнікам кафедр адназначна за гэты вельмі важны ўчастак работы трэба пачаць абшпэрні «партфеля» студэнцкіх работ.

Г. БЕЛУГАЕЎ,
старшыня аргкамітэта па правядзенню конкурсу.

ВАЖНЫ НАПРАМАК РАБОТЫ

Пастанова ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР «Аб далейшым развіцці вышэйшай школы і павышэнні якасці падрыхтоўкі спецыялістаў» абавязвае кожнага выкладчыка і работніка нашага ўніверсітэта паліпшаць якасць падрыхтоўкі студэнтаў. Рашэнне гэтай задачы патрабуе сістэмнага падыходу да развіцця і ўдасканалення ўсіх напрамкаў дзейнасці ўніверсітэта. А ўдасканаленне ўсяго педагагічнага працэсу немагчыма без глыбокага і ўсебаковага развіцця навукова-даследчай работы студэнтаў.

На сённяшні дзень 96 працэнтаў студэнтаў ГДУ ўдзельнічаюць у НДР. На факультэтах і кафедрах працуюць 11 студэнцкіх навуковых падраздзяленняў, 56 навуковых гурткоў. Кіруюць навукова-даследчай работай студэнтаў 90,8 працэнта навукова-педагагічных

работнікаў універсітэта. Апублікавана 49 навуковых артыкулаў і тэзісаў дакладаў самастойна або ў сааўтарстве з выкладчыкамі.

Заканчваецца навукальны год, падводзяцца вынікі нашай работы. Падагуліла вынікі навукова-даследчай работы студэнтаў за 1981-82 навукальны год XI унутрывузаўскага навуковага канферэнцыя па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навукх, якая працавала ва ўніверсітэце з 5 па 10 красавіка. Канферэнцыю адкрыў прарэктар па навуковай рабоце прафесар М. В. Навучыцель. Ён расказаў аб развіцці і ўдасканаленні НДРС і ВДРС у ГДУ, аб перспектывах і задачах студэнцкай навукі, уручыў медаль, дыплом, граматы студэнтам, якія дасягнулі высокіх вынікаў у навукова-даследчай рабоце. На пленарным пасяджэнні выступілі актыўны НДРС В. Будзяноў, С. Мянжарскі, І. Лазаніна, Т. Котава, І. Ганчароў, А. Лубачкін.

Лепшыя даследаванні студэнтаў будучы рэкамендаваны аргкамітэтам на рэспубліканскі аркамітэту студэнцкіх навуковых работ.

А. ГАЕЎ,
загадчык СКВ ГДУ.

ПАВЫШАЦЬ АКТЫЎНАСЦЬ МАЛАДЫХ

Адной з форм актывізацыі даследчай работы маладых вучоных стала правядзенне ў нашым універсітэце традыцыйнага штогадовага конкурсу на лепшую апублікаваную работу. На сёлётні конкурс, які праводзіўся па выніках 1981 года, было прадстаўлена 20 работ адзіначай аўтару. Усе даследаванні апублікаваны ў сур'ёзных рэспубліканскіх і саюзных выданнях, у асноўным акадэмічных. Большая колькасць работ прадстаўлена маладымі вучонымі фізічнага (13 работ) і матэматычнага (4 работы) факультэтаў. Па адной рабоце прадставілі біялагічны і геалагічны факультэты. Па навуках гуманітарнага профілю прадстаўлена, на жаль, усяго адна работа па кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі. Неводнай работы не прадставіў эканамічны факультэт, нягледзячы на тое, што там працуе каля 40 маладых вучоных і спецыялістаў. Не прадставілі работ таксама філолагі і

супрацоўнікі факультэта фізічнага выхавання. Не ўдзельнічаюць у гэтым годзе ў конкурсе агульнаўніверсітэцкай кафедры, ханя ў даным выпадку неабходна адзначыць, што маладыя вучоныя гэтых кафедр паспяхова выступілі на VII рэспубліканскім конкурсе работ па грамадскіх навукх.

Дзямі пад старшынствам прарэктара па навуковай рабоце М. В. Навучыцеля адбылося пасяджэнне журы, на якім былі падведзены вынікі конкурсу і вызначаны пераможцы. Журы прыняло рашэнне дыплом першай ступені і першую прэмію не прысуджаць. Дыплومی другой ступені і другія прэміі прысуджаны: асістэнтам кафедры тэарэтычнай фізікі А. А. Панкову за цыкл работ па даследаванні эфектаў слабых нейтральных тонаў; асістэнта кафедры оптыкі В. Н. Гаўрыленна за вынаходніцтва і цыкл работ па праблеме лазерных фарбавальнікаў. Дыплومی трэцяй ступені і трэцяя прэмія

прысуджаны: асістэнтам кафедры оптыкі В. В. Гвоздзеву за цыкл работ па даследаванні электрамагнітных хваляў у пратронных асяродках; кандыдату фізіка-матэматычных навук асістэнта кафедры функцый і функцыянальнага аналізу В. Г. Ермокову за цыкл работ па даследаванні формул Індэксу адной краёвай задачы; асістэнта кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі В. Г. Аляксейчанка за работу «Прыгаворы вясковых сходаў як крыніца з гісторыі сялянскай абшчыны ў Расіі II-й палавіны XIX стагоддзя (па матэрыялах Твэрскай губерні)».

Журы таксама прыняло рашэнне ўзнагародзіць за актыўны ўдзел у навуковай рабоце заахочвальнымі граматамі асістэнта кафедры агульнай фізікі У. Ф. Шолыха, асістэнта кафедры матэматычных праблем кіравання А. В. Кузьміна, асістэнта кафедры оптыкі У. А. Пенязя, асістэнта кафедры матэматычнага аналі-

зу Д. П. Юшчанку, загадчыка мінералагічнага музея М. І. Аўтушку, асістэнта кафедры заалогіі і дарвінізму В. Н. Верамеева.

Такім чынам, вынікі конкурсу паказалі, што многія маладыя вучоныя ўніверсітэта актыўна ўдзельнічаюць у навуковай дзейнасці, дабіваюцца каштоўных вынікаў. У той жа час шэрагу факультэтаў і кафедр неабходна звярнуць увагу на актывізацыю навуковай работы маладых вучоных, больш увагі ўдзяляць факультэцкім саветам маладых вучоных і спецыялістаў.

У заключэнне хочацца павышаць пераможцаў конкурсу і ўсіх ўзнагароджаных з поспехам і пажадаць ім такой жа плённай працы і ў будучым. Няхай іх прыклад стане натхнічальным для ўсіх маладых вучоных ўніверсітэта.

Р. МІНЯЙКОЎ,
старшыня савета маладых вучоных і спецыялістаў універсітэта, кандыдат філасофскіх навук.

НА НОВЫЯ ВЫШЫНІ

Усеаюзна конкурс на лепшую навуковую студэнцкую работу па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навукх з'яўляецца адным з важнейшых звянаў комплекснага падыходу да арганізацыі навукова-даследчай работы студэнтаў, важным этапам іх агульнанавуковай і спецыяльнай падрыхтоўкі.

Актыўны ўдзел ва Усеаюзным аглядзе-конкурсе студэнцкіх навуковых работ прымаюць і студэнты ГДУ. У 1981 годзе на яго было прадстаўлена 76 навуковых даследаванняў. Работа студэнта гісторыка-філалагічнага факультэта (цяпер асістэнта кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі В. Пшчукова) адзначана медалём «За лепшую навуковую студэнцкую работу».

Лепшыя работы студэнтаў універсітэта ўзнагароджаны таксама дыпламамі Мінвуза СССР і ЦК ВЛКСМ. Па раздзелу «Фізічныя навукі» дыплом Мінвуза і ЦК ВЛКСМ удастоена навуковай работа мінлагодня лядікурсніцы фізфака Г. Кашынай (навуковы кіраўнік — старшы выкладчык кафедры оптыкі М. І. Аляшкевіч), а па раздзеле «Гістарычныя навукі, архівазнаўства» — навуковае даследаванне студэнта заочнага факультэта В. Яшчанкі (кіраўнік — в. а. дацэнта кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі А. А. Рубан). Такую ж высокую адзнаку атрымалі даследаванні выпускнікоў гісторыка-філалагічнага факультэта В. Башкіравай (навуковы кіраўнік — дацэнт кафедры рускай мовы В. І. Мядзведзева) і І. Талкачова (навуковы кіраўнік — дацэнт кафедры педагогікі і псіхалогіі А. В. Саннікава).

Ганаровыя граматы конкурсных камісій удастоены навуковыя работы студэнтаў фізічнага факультэта А. Свірыдава (навуковы кіраўнік — малады спецыяліст навукова-супрацоўнік А. Е. Кавалёў) і І. Семчанкі (навуковы кіраўнік — кандыдат фізіка-матэматычных навук А. М. Сердукоў). Навуковыя даследаванні, выкананыя студэнтамі В. Кашан (матэматычны факультэт) і Л. Навуменка (эканомфак) пад кіраўніцтвам кандыдата псіхалагічных навук М. І. Мурачоўскага, таксама ўдастоены ганаровых граматаў 29 навуковых работ студэнтаў прапанавана заахвоіць унутры ВНУ.

Калі параўнаць вынікі Усеаюзнага конкурсу мінулага года з годзямі выдучых ВНУ Беларусаў, то наш універсітэт займае па якасных паказчыках адно з першых месцаў у рэспубліцы. Так, студэнты БДУ імя У. І. Леніна ўзнагароджаны медалём за лепшую навуковую работу з грашовай прэміяй Усеаюзнага студэнцкага навукова-тэхнічнага таварыства і 6 дыпламамі (1 дыплом Усеаюзнага таварыства вынаходнікаў і рацыяналізатараў з грашовай прэміяй і 5 дыпламаў Мінвуза СССР і ЦК ВЛКСМ). Даследаванні студэнтаў Беларускага політэхнічнага інстытута атрымалі 2 медалі з грашовымі прэміямі НТТ, 4 дыплومی Мінвуза СССР і ЦК ВЛКСМ і дыплом УСНТТ. Студэнты нашага ўніверсітэта ўзнагароджаны медалём за лепшую навуковую работу і 5 дыпламамі Мінвуза СССР і ЦК ВЛКСМ. У Беларускам інстытуте народнай гаспадаркі на рахунку студэнтаў, якія займаюцца навуковымі даследаваннямі, — адзін медаль і два дыплومی, у радыётэхнічным інстытуте — 1 медаль і адзін дыплом.

Т. МЕЛЬНІК,
інжынер студэнцкага канструктарскага бюро.

Да 100-годдзя з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа

ПА МЯСЦІНАХ ПЕСНЯРОЎ

У гэтым годзе будзе шырока адзначацца 100-гадовы юбілей песняроў беларускай зямлі Янкі Купалы і Якуба Коласа. Па ўсёй рэспубліцы і за яе межамі вядзецца актыўная падрыхтоўка да знамянальнай падзеі.

Вялікая работа ў сувязі з гэтым вядзецца на кафедры беларускай літаратуры. Нядоўга выкладчыкамі кафедраў В. С. Генаш і Г. П. Харошкам была арганізавана экскурсія студэнтаў другога курса аддзялення беларускай і рускай моў і літаратуры па памятных мясцінах, звязаных з жыццём і творчасцю Я. Купалы і Я. Коласа.

Экспедыцыя пачалася са сталіцы нашай рэспублікі — горада-героя Мінска. З ім

звязаны многія факты біяграфій Я. Купалы і Я. Коласа. Тут яны доўгі час жылі, плённа працавалі на ніве беларускай літаратуры. Тут жа засталіся навікі ў памяці людской, увабалежныя ў бронзе і граніце.

Студэнты пабывалі на адной з самых прыгожых плошчаў Мінска, якая носіць імя Якуба Коласа. Яны як бы сустрэліся з ім самім, героямі яго твораў: Сымонам-музыкай, дзедам Талашом.

Затым шлях удзельнікаў экспедыцыі ляжаў да паркавага ансамбля, дзе знаходзіцца помнік Янку Купалу, літаратурны музей паэта. Дом-музей Я. Купалы ўзнік на месцы, дзе стаяла раней хата паэта. У гады вайны яна

была знішчана фашыстамі, цапер тут літаратурны музей са шматлікімі экспанатамі, якія расказваюць пра жыццёвы і творчы шлях Купалы. Захапляючай была экскурсія па залах дома-музея. Студэнты даведліся аб многіх раней ім невядомых фактах з біяграфіі паэта, пазнаёміліся з багатым матэрыялам, які добра раскрывае жыццё Купалы, яго светапогляд, творчасць.

З хваляваннем наведлі будучыя філолагі радзіму паэта — Вязынку. Перад іх вачыма паўсталі цудоўныя далёгляды роднай прыроды, якую апяваў у сваіх вершах народны паэт. Каля вяршха манумента — помнік Янку Купалу — жывыя кветкі — сімвал любові і па-

вагі людзей. Зямля Вязынкі... Вельмі многае звязана з ёю ў жыцці Я. Купалы.

Ты тая калыханка, што яго калыхала. Ты тая крыніца, што сіл прыбаўляла.

Да светлых вышыняў яго заклікала, змагацца за ішчасце заўсёды ўзнімала.

Уражання незабыўныя... Кожны, хто наведзе купалаўскія мясціны, не можа не любавачца спрадвечнымі дубровамі, білігністэцю азёр, багаццем нашай зямлі. І многім прыдзецца на памяць радкі:

Цвітуць азёрныя купавы, На той зямлі, дзе жыў Купала.

Расці, расці, палац трывалы На той зямлі, дзе жыў Купала.

Навекі ў сэрца мне запала Зямля, дзе жыў, тварыў Купала.

Студэнты бліжэй пазнаёміліся са сталіцай нашай рэспублікі, яе культурнымі помнікамі, тэатрамі, паркамі. Яны пабылі ля помніка Максіму Багдановічу, чыё яркае жыццё аддадзена служэнню беларускаму народу, Героя Савецкага Саюза Марата Казея, у Беларускам дзяржаўным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы праглязелі спектакль «Снежная каралева». На памяць аб цікавай экскурсіі студэнты зрабілі фотаздымкі.

Карысць ад такіх мерапрыемстваў відэаочная. У студэнтаў выхоўваецца патрабаванне гордасці за родны край. Яны далучаюцца да духоўных наштоўнасцей беларускага народа.

В. ЯЦУХНА,
студэнт групы БР-12
гістафіла.

НАПІСАНАМУ — ЖЫЦЦЬ

У год, калі наша краіна і ўся прагрэсіўная грамадкасць свету рыхтуюцца адзначаць знамянальную дату — 100-годдзе з дня на нараджэння класікаў беларускай літаратуры, народных пісьменнікаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа, з'яўленне любога даследавання, мастацкага твора ці артыкула аб іх патрэбна толькі вітаць. Тым больш прыемна ўзяць у рукі кнігу, нечым не падобную на іншыя. Асабліва тады, калі яе аўтар улюблёны ў прадмет свайго апавядання. Менавіта такой і з'яўляецца новая кніга Вячаслава Рагойшы «Напісана рукой Купалы (Архіўныя заходкі)». (Мінск, 1981, выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна). Кніга-эсэ — значная падзея ва ўсёй літаратуры аб Я. Купалу і выдатны падарунак да юбілею.

Даволі моцная і шматгранная дакументальная аснова даследавання: выкарыстаны матэрыялы рукапісных аддзелаў Інстытута сусветнай літаратуры імя А. М. Горькага, Львоўскай навуковай бібліятэкі імя Васіля Стафаніка, Дзяржаўнай бібліятэкі СССР імя У. І. Леніна, Цэнтральнага дзяржаўнага архіва літаратуры і мастацтва СССР і інш. Гэта сведчыць аб павышанай зацікаўленасці В. Рагойшы да ўсяго таго, што звязана з імем Я. Купалы. Паўната, усебаковасць, дакументальнасць і дакладнасць зместа кнігі ў кнізе матэрыялы навукова абгрунтаванага, раслуточнага

нага і пастаўленага ў кантэкст літаратурнага працэсу, сведчыць аб тым, што даследчыц умяла валодае пляром, а таму многія старонкі чытаюцца як мастацкі твор.

Пачынаецца даследаванне з апісання цікавай гісторыі даравальнага надпісу, зробленага Купалам на польскай мове Л. М. Рагоўскаму. Тры радкі, напісаныя рукой Я. Купалы, дапоўненыя каментарыямі даследчыка, і, здаецца, трапляеш у свет казкі (адкрываеш; чытаеш — і нібыта глытаеш свежае паветра, то смуткам, то радасцю поўніцца сэрца. Клапатліва данёс даследчык іскрынку купалаўскага дакумента, здаецца, надаў яму самабытна і арыгінальны характар. Увага аўтара кнігі, сканцэнтравана на дакуменце, а разам з тым ён шырокім позіркам ахоплівае многія падзеі, звязаныя не толькі з Я. Купалам, а і яго знаёмствам з Л. Рагоўскім, з іх творчымі і сабродскімі сувязямі, дарэчы, нікім з даследчыкаў не апісанымі да В. Рагойшы.

Вяспрэчную каштоўнасць уявілі і пісьмо да «Дзядзькі Тараса» — арганізатара «Беларускай рабоча-сялянскай грамады» — Браніслава Тарашкевіча. Яно дапаўняе звесткі пра Віленскі перыяд жыцця Я. Купалы, яго працы, пазнавае шчырую заклапочанасць Купалы хутчэйшым выданнем першай у гісторыі «Беларускай грамадскай школы».

«Дзядзька Тарас!

Што чуваць у Вас з беларускай грамадскай? Ці што-небудзь зрабілі ў гэтым напрамку? Калі маецца ўжо яе нарыс, то будзьце ласкавы прыслаць нам яго, калі не, то будзьце такімі добрымі і кімі і спрытыўны дык я хутчэй гэта зрабіць... Дык варушыцеся, дзядзька, і ў шапку не спіце. Чакаем хутчэй ад Вас адказу. Шчыра Вам адданы

Сакратар выдавецтва
Ів. ЛІУДЗІЧ.
Вільня, 4.XI. 1913 г.»

В. Рагойша разглядае многія дакументы, аднак не спяшаецца, а падрабязна і паслядоўна падае звесткі, якія дапамагаюць уявіць тагачасную атмасферу, асобу паэта. Цікавае ў гэтым сэнсе ўяўляюць аўтаграфі, якія не ўспрымаюцца як простая інфармацыя, а даюць свежы матэрыял для пазнання асобістых узаемаадносін паміж Я. Купалам і яго вядомымі сучаснікамі і сябрамі: рускімі паэтамі В. Брусавым і М. Ісакоўскім, украінскім вучоным Ул. С. Свяціцкім, вядомым мастаком Канстанцінам Елісеевым, сябрам А. Гагалінскім і інш. Я. Купала паўстае як пісьменнік нават у даравальных надпісах на кнігах, у якіх гучыць жывая інтанацыя пісьменніцкага голасу. Дарэчы, самай аўтаграфі свайго лакалічнасцю, насычанасцю, настроем радка напамінаюць вершы. Менавіта там спадарожнічае поспех В. Рагойшы, дзе даследчык з

глыбокім прааналізам у дусу чалавека выдзе размову аб перапляценым фактаў жыцця і літаратуры, расказвае аб шчырай дружбе беларускага паэта з прадстаўнікамі рускай класічнай літаратуры.

Абапіраючыся на першакрыніцы, даследчык настойвае іншы раз на трактоўцы некаторых звестак павольна, падаючы іх не так, як яны трактаваліся раней у працах беларускіх даследчыкаў і літаратуразнаўцаў. І вельмі прыемна, што думка В. Рагойшы грунтоўная, даказная. Прыкладам можа служыць той факт, як В. Рагойша разглядае пытанне ўзнікнення беларускай Ленініянцы. Даследчык сцвярджае, што ўсталяваюцца дату — 1924 год лічач памылкова пачаткам зараджэння беларускай Ленініянцы. У 1922 годзе з'явіўся верш Я. Купалы «Пазвалі вас...», у якім паэт упершыню зварушыўся да мастацкага адлюстравання вобраза У. І. Леніна.

Сур'ёзная ўнутраная патрабавальнасць Я. Купалы да сябе і іншых бачна і з артыкулаў, прысвечаных гісторыі перакладу ўрыўка паэмы «Курган» Я. Купалы В. Рагавіцкім і Э. Падарэўскім, а таксама гісторыі выдання на рускай мове першага зборніка Я. Купалы: «Пераклад Ваш вельмі добры, — пісаў Я. Купала В. Рагавіцкаму і Э. Падарэўскаму, — і буду рад калі будзе надрукаваны. Адна ў ім — дзве грубыя па-

мылі, якія абавязкова трэба выправіць...».

Сабраны і ўмела паддзелены даследчыкам творчасці Я. Купалы матэрыял нарысны пранятна, бо ён адкрывае і сакраты працы пісьменніка: «Перавожу Лермоўтова на беларускі язык... Это очень большая, волнующая и нужная народу работа...» і дзялектыку мастацкіх пошукаў і дасягненняў: «Работаю над сценарием кинокартины по своей поэме «Над рекой Орессой».

У канцы звычайна прынята гаварыць аб недахопах, да якіх, магчыма, можна аднесці саму назву кнігі В. Рагойшы. Мы ўжо сустрэкліся з падобнай у кнізе Сцяпана Александровіча «Кніга і людзі» (Мінск, 1976), дзе змешчаны артыкул пад назвай «Купалавай рукой». Але ад гэтага навукова і грамадска вартасць работы ніколі не зніжаецца, а наадварот выклікае павагу. Бо прароблена вялікая праца цікавым даследчыкам, і знойдзеныя дакументы яшчэ больш пралілі святло на магчымы талент класіка беларускай літаратуры.

Вядома, пошук архіўных матэрыялаў — справа цяжкая і марудная, ды і не заўсёды яна дае жаданыя вынікі. А таму конюню такую кніжку можна лічыць сапраўднай творчай удачай, бо яна даносіць крупную жывога дыхання тых далёкіх часоў. І такім працам суджана доўгае жыццё. Хочацца спадзявацца, што В. Рагойша працягне і далей архіўныя пошукі.

В. ГЕНАШ,
выкладчыца кафедры
беларускай літаратуры.

Мы — інтэрнацыяналісты

МОЛАДЗЬ МОЦНАЯ АДЗІНСТВАМ

свецаных гэтай знамянальнай даче. Геаграфія нашых песняў сяброўскіх сувязей з моладзю саюзных рэспублік даволі шырокая — амаль у сорак розных гарадоў адраўляюцца з Гомеля лісты да нашых сяброў: у Яраслаўль і Тэрнопаль, Кіев і Нальчык, Ужгарад і Вельцы, Саратаў і Казань... Асабліва цесная дружба завязалася ў нас з украінскімі сябрамі — студэнтамі Чарнавіцкага дзяржаўнага ўніверсітэта. У нашым клубе сабрана найбольшая колькасць матэрыялаў пра старэйшую навучную ўстанову г. Чарнаўцы, яе выдатныя традыцыі.

Немалы вопыт інтэрнацыянальнай работы ёсць у студэнтаў Беларускага Інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту. Нашы кантакты з Кідама «Юнацтва планеты»

БІЧТУ, дзякуючы таму, што мы знаходзімся ў адным горадзе, набылі пастаянны характар. На свае чарговыя пасяджэнні «Саюза» мы запрашаем работ з БІЧТУ, бываем і ў частымі гасцямі. Так, у апошнім пасяджэнні клуба, якое прысвечалася дастойнай сустрэцы 60-годдзя СССР, прымаў удзел і член Кіда «Юнацтва планеты». Намі была падрыхтавана цікавая праграма пра нашу рэспубліку. Аб тым, якіх поспехаў дасягнула Беларусь за гады Савецкай улады, перспектыва развіцця г. Гомеля ў адзінаццатай пяцігоддзі, інтэрнацыянальных сувязяў горада расказвалі члены Кіда Тамара Ляонцьева, Ірына Новікава. Пранікнёна гучала песьня «Наб любіць Беларусь нашу мілую» у выкананні Іры Марчанка.

Студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта Александр Вялічкі ў час летніх канікулаў пабыў у многіх кутках нашай рэспублікі, зрабіў шмат фотаздымкаў, слайдаў памятных мясцін, помнікаў архітэктуры. Іх ён паказаў удзельнікам сустрэчы. Праслухалі мы і народныя песні, запісаныя ім на магнітафон у час фальклорнай практыкі.

На пасяджэнні Кіда прачытаў свае вершы пра родны край студэнт гістафіла Анатоль Сіс. І гасцям, і гаспадарам на доўга запам'ятаецца гэта сустрэча, якая закончылася масавым песьняй «Малодсць мая, Беларусь».

У сваю чаргу студэнты БІЧТУ запрасілі нас на агляда «Гумарына-82», падрыхтаваны інстытуцкім клубам інтэрнацыянальнай дружбы.

Моладзі патрэбна мірная будучыня, яна актыўна выступае супраць вайны, гаворыць рашуча «Не!» гонцы ўзбраенняў, якую ўсё больш развіваюць імперыялістычныя колы. У барадбе за мір з'яўляюцца свае рады і студэнцтва. Да міжнароднага дня салідарнасці моладзі клуб падрыхтуе і правядзе на факультэтах ГДУ мітынгі салідарнасці з народамі, якія змагаюцца за нацыянальную незалежнасць. Чарговыя пасяджэнне Кіда пройдзе пад назвай «Два светлы — два юнацтвы».

Мы запрашаем стаць членамі нашага клуба ўсіх тых, хто добра ведае свой край, цікавіцца жыццём равенскай за мяжой, людзей захопленых энтузіястам: аматараў музыкі, і фатаграфіі. Зыходам такіх студэнтаў мы зможам разнастайць формы работы клуба, зрабіць яго дэнтрам усёй інтэрнацыянальнай работы ва ўніверсітэце.

Л. ЦАРОВА,
прэзідэнт Кіда ГДУ
«Саюз», студэнтка матэматычнага факультэта.

У ГЭТЫЯ дні ў клуб інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз» нашага ўніверсітэта прыходзіць шмат паштовак з запрашэннямі ў самыя розныя куткі нашай краіны. Нам пішудь даўня і новыя сябры — члены клубаў інтэрнацыянальнай дружбы вышэйшых навуковых устаноў РСФСР, Украіны, Малдавіі, Прыбалтыкі, Грузіі... Рабяты дзеляцца з намі сваімі цікавымі планами, якія намерні правесці ў юбілейны для нашай краіны год — год 60-годдзя СССР, запрашаюць прыняць удзел у разнастайных мерапрыемствах, пры-

ГУТАРКА ЗА «КРУГЛЫМ СТАЛОМ»

на тэму «Этыка геалага» адбылася ў Інтэрнаце № 1. У ён прынялі ўдзел студэнты геалагічнага факультэта, сакратар партыйнага бюро геафака Ж. А. Герасімава, прафесар В. А. Вахрушаў, старшы куратар факультэта І. С. Лазараў, намеснік сакратара парт. бюро геафака па ідэалагічнай рабоце дацэнт кафедры філасофіі Т. П. Гараніна, сакратар камсамольскага бюро Мікалай Анціпчук, старшыня прафсаюза нага бюро Барыс Шобін.

Адбыўся абмен думкамі, якім павінен быць сённяшні студэнт — будучы высокакваліфікаваны спецыяліст.

(Наш кар.).

На кніжную паліцу ПА ПАПЯРЭДНІХ ЗАКАЗАХ

Нядаўна выдавецтва палітычнай літаратуры ЦК КПСС выпусціла ў свет «Аналізаваныя тэматычныя план выпуску літаратуры на 1983 год...»

Як і ў мінулыя гады, кнігі і брашурны Палітвыдавства выпуску 1983 года прызначаюцца для прапаганды ідэй марксізму-ленінізму, расшэняў нашай партыі, яе ўнутранай і знешняй палітыкі.

У плане 1983 года вялікае месца займаюць выданні, якія прапагандуюць рашэнні XXVI з'езда КПСС; яны тлумачаць задачы, пастаўленыя з'ездам, расказваюць аб поспехах савецкага народа ў ажыццяўленні планаў партыі.

Рыхтуюцца выдавацца чарговыя перавыданні класікаў марксізму-ленінізму; кнігі, прысвечаныя 80-годдзю II з'езда РСДРП.

Зацікавіць план Палітвыдавства слухачоў і прапагандыстаў сістэмы партыйнай вычобы, якія вывучаюць гісторыю КПСС, філасофію, навуковы камунізм, палітэканомію, іншыя дысцыпліны; партыйных, камсамольскіх і прафсаюзных работнікаў, якія займаюцца ідэалагічнай работай і таму з'яўляюцца актыўнымі чытачамі літаратуры Палітвыдавства: выкладчыкаў і студэнтаў нашага ўніверсітэта, дзе вывучаюцца філасофія, навуковы камунізм, гісторыя КПСС, палітэканомія, атэізм; масавага чытача, для якога выдаецца навукова-папулярная літаратура, нарысы, аповяданні, аповесці, успаміны знатных рабочых і калгаснікаў, відных дзеячаў партыі і дзяржавы.

Выйдуць серыяныя выданні «Развіты сацыялізм», «Філасофская бібліятэка для юнацтва», «Асоба, мараль, выхаванне», «Аktуальныя пытанні міжнароднага жыцця», «Імперыялізм: падзел, факты, дакументы», «Герой Савецкай Радзіме», «Палымяныя рэвалюцыянеры», «Калі ім было дваццаць», «Гутаркі аб свеце і чалавеку», «Бібліятэка сямейнага чытання»; выданні даведачнага характару, календары ілюстраваныя і адрывыныя.

Калі ўсе, хто цікавіцца літаратурай данай тэматыкі, супрацоўнікі бібліятэкі жадаюць часасовае яе набыць для асабістага карыстання, для пэўных аддзелаў ўніверсітэцкай бібліятэкі неабходна свечасова аформіць папярэдні заказ, што дае гарантыю атрымання патрэбнай кнігі. Падабязна знаёміцца з планам выпуску літаратуры і аформіць заказ можна ў кнігарні № 19, дзе вы таксама атрымаеце кваліфікаваную кансультацыю.

Е. ГРАВЦЭВІЧ.

Конкурсы

Кафедра англійскай мовы правяла конкурс на лепшага перакладчыка сярод студэнтаў прыродазнаўчых і гуманітарных факультэтаў. На ім студэнты павінны былі прадэманстраваць навыкі пісьмовага перакладу з англійскай мовы і перакладу паслуханаў з магнітафоннай стужкі тэкста, а таксама паказаць добрае веданне эканомікі, палітыкі, геаграфіі, культуры краіны вывучаемай мовы.

Пераможцамі конкурсу сярод студэнтаў гуманітарных спецыяльнасцей сталі Валерыі Капуа (Г-11) — 1-е месца, Ірына Міхайлава (Р-22) — 2-е месца, Ірына Градзюшка (Г-21)

ЛЕПШЫЯ ПЕРАКЛАДЧЫКІ

— 3-е месца. Па групе прыродазнаўчых спецыяльнасцей лепшай названа чацвёртакурсніца эканамічнага факультэта Ірына Раманюк, другое і трэцяе месцы занялі адваведна студэнтка групы Т-12 эканомфака Ірына Андрухавіч і Людміла Звагельская (група М-35 матэматычнага факультэта).

В. Капуа і І. Раманюк, якія занялі першыя месцы, будуць абараняць гонар ГДУ на рэспубліканскім конкурсе «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс», які адбудзецца ў маі ў Мінскім дзяржаўным педагагічным інстытуте замежных моў.

Да вынікаў «Дзён донара» ВЫСАКАРОДНАСЦЬ

Ва ўніверсітэце прайшлі «Дні донара». Многія выкладчыкі, студэнты, супрацоўнікі прыйшлі на донарскі пункт, каб бясплатна даць сваю кроў. Бясplatнае донарства набыло ў ГДУ характар дзяржаўнага значэння і з'яўляецца праяўленнем сацыялістычнага гуманізму і ганаровым укладам студэнтаў і супрацоўнікаў у справу аховы народнага здароўя.

Высока арганізавана былі «Дні донара» на геалагічным, гісторыка-філалагічным, філалагічным факультэтах, факультэце фізічнага выхавання.

Вялікую ўвагу правядаецца «Дзён донара» удзялілі дэкану факультэтаў Т. І. Язэпава, Б. М. Зацэў, У. Я. Мацюшэнка, намеснік дэканаў, выкладчыкі Д. А. Лявончанка, І. С. Лазараў, Т. П. Жалонкіна, В. І. Ткачоў.

Для наладжвання харчавання донараў прафкам універсітэта ў неабходнай колькасці былі выдзелены грашовыя сродкі. Многія донары атрымліваюць пудзёкі ў санаторый-прафілакторый ГДУ.

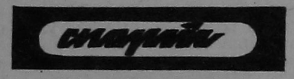

У гэтым годзе бясплатнымі донарамі сталі супрацоўнікі геалагічнага факультэта В. П. Жогла, М. М. Лукша, М. М. Сярдзюк, А. Ф. Акуленіч, І. Э. Потрасава, У. М. Шыркукаў, А. А. Сікорская, Т. Л. Шапарова, біялагічнага факультэта — В. М. Верамееў, А. Я. Падутаў, факультэта фізічнага выхавання — І. В. Агеенка, А. І. Кулікоў, фізфака — А. М. Салавей, матфака — В. Л. Мярэжа.

Многім донарам мясцовы камітэт выдзеліў пудзёкі ў санаторый-прафілакторый, яны атрымліваюць іншыя заахочванні.

І. СЯРОГАЎ,
старшыня таварыства Чырвонага Крыжа ўніверсітэта.

НА ЗДЫМКУ: выкладчыкі кафедры фізвыхавання І. В. Агеенка і А. І. Кулікоў пасля здачы крыві.
Фота У. Чысціка.

Набліжаецца да завяршэння XIII круглагоддзевая ўніверсіада. У красавіку былі вызначаны пераможцы яшчэ па трох відах спорту.

На барцоўскае дыване найбольш паспяхова выступілі аспіцы геалагічнага факультэта. Яны ўпоўняюць заваявалі агульнакамандную перамогу. Другое месца дасталося барцам фізічнага факультэта, трэцяе — выхаванцам факультэта фізічнага выхавання. У парадку вагавых катэгорый чэмпіёнамі сталі В. Бычюўсін, У. Размераў, С. Брэль, У. Сержыў, В. Шобік (усе геафак), В. Паеўскі (ф-т фізвх), Л. Курьбіна (матфак), В. Жостік (знакомфак), А. Ермокаў (ф-т фізвх).

У заахляпаючай барацьбе праходзілі спаборніцтвы па валеіболу. Званні чэмпіёнаў заваявалі мужчынская каманда факультэта фізвыхавання і жаночая — эканомфака. Сярод мужчынскіх каманд другім прызёр

ПА ПРАГРАМЕ УНІВЕРСІЯДЫ

рам сталі валеібалісты матфака, трэцім — фізічнага факультэта, сярод жаночых адваведна спартсменкі фізічнага і матэматычнага факультэтаў.

Шмат задавальнення прынеслі аматарам спорту гульні на першынство ўніверсітэта па баскетболу. У іх судзействе прывяў удзел суддзя міжнароднай катэгорыі старшы выкладчык факультэта фізічнага выхавання В. А. Царыкаў. Чэмпіёнамі сталі мужчынская і жаночая каманда факультэта фізвыхавання. Аднак калі першая з іх перамагла сваіх сапернікаў без асаблівай цяжкасці, дык дзяўчат на першае месца вывелі толькі лепшыя суданосныя закніжы і прапунсаныя мячы. Вострую канкурэнтную студэнткам факультэта фізвыхавання аназалі выхаванні эканомфака, якія пры роўнай з пераможцамі колькасці ачкоў аказаліся на другім месцы. Трэцім прызёрам стала жаночая каманда матэматычнага факультэта. Дарчы, баскетбалісты матфака таксама выступілі паспяхова: занялі другое месца. Трэці прызёр у мужчынскім турніры — каманда геалагаў.

В. ВАЛОДЗІН.

ПАСЛЯ ДЗЕВЯЦІ ВІДАЎ

Апублікаваны вынікі XXV студэнцкай спартакіады БССР пасля дзевяці праведзеных відаў. Па першай групе ВНУ першынство ўтрымлівае спартыўны клуб Беларускага дзяржаўнага інстытута народнай гаспадаркі, які набраў 3305,5 ачка. На рахунку СК БДУ — 2951,5 ачка. На трэцім месцы спартсмены нашага ўніверсітэта — 2874 ачкі. Толькі на 63 ачкі адстае спортклуб ВПІ. Як бачна, за агульную перамогу разгарнулася вострая барацьба. У астатніх відах праграмы спартсменам ГДУ трэба застацца не толькі ўтрымаць займаемыя пазіцыі, але і ўзняцца на больш ганаровае месца.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК «РАЗВЕСЯЛІЛА...»

Мы сядзелі ў маленькім скверыку, слухалі, як лопаліца на дрэвах пушышкі, і маўчалі. Зрэдку яна падымала свае пушыстыя, плячотныя ўздыгваючыя вейкі і сонечным позіркам сваіх празрыстых вачэй глядзела на мяне — я для яе быў Іванам Царэвічам. Яна для мяне — Васіліса Прыгожая. І ўсё было цудоўна, пакуль... на суседнюю лаўку не прывяла бабুলыца з унучкам, які моцна плакаў.

— Глядзі, які дзядзька сядзіць! — спрабавала развесяліць унучка бабуля. І паказала на мяне. Унучак не развесяліўся.

— Які доўгі ў дзядзі носік! Як у Буратіна.

Унучак з цікавасцю паглядаў у мой бок.

— Паглядзі, якія влікія ў дзядзі вушкі! Як у слонка ў запарку.

Вушкі мае ўспыхнулі і засяціліся двума чырвонымі ліхтарыкамі. Васіліса Прыгожая прытмавала засумавала. Я моцна сказаў:

— Надвор'е якое сёння цудоўнае!

І паўну:

— А вочкі, паглядзі, якія ў дзядзі вочкі. Маленькія вочкі, як у мышкі!

Унучак смяяўся.

— Сонца як свеціць, — не здаваўся я, — зусім леталі!

— А валасы ў дзядзі рэдка. Можна сказаць, і няма зусім.

— Няма, і не трэба! — не вытрымаў я. — Не ў гэтым ішчасце!

— А голас у дзядзі які непрыемны! Як у Кашчэя Бесмяротнага.

І тут маё цяперне лопнула.

— Хоціць, бабуся! — закрычаў я. — Хоціць, або я за сябе не адказаю!..

— Ой, які нервовы дзядзі! — кінула апошнія словы бабুলыца, і падхапіўшы радаснага ўнучка, заспялалася дамоў.

Яна лайшла, а я застаўся. Але... толькі ўжо адзіны — без Васілісы Прыгожай.

Д. СМЕХАЎ.

УРАЧ І ПЕДАГОГ

Мікалай Іванавіч Пірагоў прыбыў да славы хірурга слава педагога і зрабіў рашучую «операцыю» у навуцы выхавання.

У 1856 годзе ў часопісе «Марскі зборнік» з'явіўся артыкул пад назвай «Пытанне жыцця». Ні адзін педагагічны артыкул у мінулыя стагоддзі не нарабіў столькі шуму. Аўтарам б'юў герой Севастопаля, 46-гадовы прафесар Мікалай Іванавіч Пірагоў, і гэта быў першы выстраў па сістэме асветы, створанай Мікалаем І. Сьняпель хірурга трапіў у самае балючае месца. У час, калі ўсё вымаралася не заслугамі перад краінай, не талентам, не працай, а чынам, пасадай, ордэнам, Пірагоў асмеліўся выказаць самую простую думку: школа павінна расціць не чыноўніка, а чалавека. Чалавечыя якасці, здольнасць да самастойнага мыслення і пачуццё годнасці, — вось што павінна выхоўваць школа. Пірагоў сваім сучасным выступленнем разбудзіў грамадскую думку: народная асвета стала агульнай марай і агульным інтарэсам.

(Па кнізе С. Салавейчына «Час вучнёўства»).

АЎТАРЫ ЧАКАЮЦЬ ЧЫТАЧА

Студэнт гартаў старую гоўстую кнігу. Ён перагарнуў чарговую старонку і ўбачыў пісьмо. Яно было напісана аўтарам кнігі іспанскім філосафам Хейро. У пісьме было сказана, што чалавек, які знойдзе гэта пісьмо, павінен звярнуцца ў суд Барселоны і папрасіць там нейкі дакумент.

Высветлілася, што гэты дакумент — завяшчанне Хейро, датаванае 1741 годам. Аўтар скардзіўся, што яго сябры і калегі асмеяваюць яго кнігі які зусім безсэнсавыя. Настае час, выказаў узаўважэнне аўтар, калі ён будзе прызнаны ва ўсім свеце і студэнты стануць чаніць яго кнігі як самыя цапулярныя падручнікі. Завяшчанне заканчвалася словамі: «Я завяшчаю ўсё сваё багацце таму маладому чалавеку, які першым звернецца да маіх прац». Хейро не здагадаваўся, што пройдзе больш двухсот гадоў, перш чым каму-небудзь прыйдзе ў галаву дастаць з палцы яго кнігу. Студэнту, які зрабіў гэта першым, пашанцавала: ён атрымаў 65 тысяч фунтаў стэрлінгаў.

СВЕДЧЫЦЬ СТАТЫСТЫКА

З 900 тысяч французскіх студэнтаў спортам займаюцца толькі 50 тысяч. Чым расступляць такія незвычайныя суданосныя? Прычыны ёсць. Пачаць хаця б з таго, што ў французскіх ВНУ адзін выкладчык фізкультуры прыходзіць да 2700 студэнтаў. У некаторых ВНУ Францыі заняці фізкультурнай наогул не прадугледжаны вучэбнай праграмай. Не ўсюды ёсць спортзалы і пляцоўкі для спартыўных гульняў, адсутнічае рыштункаў...

Рэдактар Уд. ВАЛОГА.